

Етნიკესკატა პამეტ ვ ტოპონიმითე ნა არტანუჯი (ისტორიკესკა გრუჯია)

ინგა გჰუტიძე

ლიტერატურა

კავკაზსკი კალენდარ 1909: კავკაზსკი კალენდარ ნა 1910 გოდ. ტიფლის: კანცელარია კავკაზსკოგო ნამესტნიკა [Kavkazskiy Kalendar' 1909: Kavkazskiy Kalendar' na 1910 god. Tiflis: Kantselyariya Kavkazskogo Namestnika].

სვოდ 1893: სვოდ სტატისტიკესკიხ დანნიხ ო ნასელენიი ზაკავკაზსკოგო კრავა იზვლეჩენნიხ იზ პოსემეინიხ სპისკოვ. ტიფლის: ტიპ. ი. მარტიროსიანცა [Svod 1893: Svod statisticheskikh dannyx o naselenii Zakavkazskogo Kraya izvlechennykh iz posemeynykh spiskov. Tiflis: Tip. I. Martirosiantsa].

აპრიდონიძე 1983: აფრიდონიძე, შუქია 1983: რთული შედგენილობის მიკროტოპონიმთა მართლწერისათვის. – In: ქართული სიტყვის კულტურის საკითხები, V. ივანე გიგინეიშვილისა და არნოლდ ჩიქობავას რედაქტორობით. თბილისი: მეცნიერება, 48–58 [Apridonidze, Shukia 1983: Rtuli shedgenilobis mik'rot'op'onimta martlts'erisatvis. – In: *Kartuli sitkvis kulturis sakitxebi*, V. Ed. Ivane Gigineishvili et al. Tbilisi: Metsniereba, 48–58].

ბერიძე 2009: მერაბ 2009: თურქეთში შემორჩენილი ქართული სახელები. – In: ქართულ-თურქული კულტურული პარალელები, 1. თბილისი: სოხუმის სახელმწიფო უნივერსიტეტი, 32–37 [Beridze, Merab 2009: Turketshi shemorchenili kartuli sakhelebi. – In: *Kartul-Turkuli kulturuli paralelebi*, 1. Tbilisi: Sokhumi State University, 32–37].

გაჩეჩილაძე 1972: რევაზ 1972: ქართული მოსახლეობა თანამედროვე თურქეთში. – In: მიმომხილველი. თბილისი: თბილისის სახელმწიფო უნივერსიტეტი, 6–9 [Gachechiladze, Revaz 1972: Kartuli mosakhleoba tanamedrove Turketshi. – In: *Mimomkhilveli*. Tbilisi: Tbilisis sakhelmts'ipo universit'et'i, 6–9].

გეორგიკა 1952: გეორგიკა 1952: გეორგიკა, ბიზანტიელი მწერლების ცნობები საქართველოს შესახებ, IV, ნაკვ. II. გამოცემა, თარგმანი და განმარტებები ს. ყაუხჩიშვილისა. თბილისი: მეცნიერება [Georgik'a 1952: *Georgik'a, Bizant'ieli mts'erlebis sakartvelos shesakheb*, IV, № II. Gamotsema, targmani da ganmart'ebebi S. Qaukhchishvilisa Tbilisi: Metsniereba].

გლonti 1975: ალექსანდრე 1975: მცხეთის ტოპონიმია. თბილისი: მეცნიერება [Ghlonti, Aleksandre 1975: *Mtskhetis t'op'onimia*. Tbilisi: Metsniereba].

Ghut'idze 2016: ლუტიძე, ინგა 2016: ქართველები თურქეთში – ენობრივი ვითარება. თბილისი: საუნჯე [Ghutidze, Inga 2016: *Kartvelebi Turketshi – Enobrivi vitareba*. Tbilisi: Saunje].

Gujejiani 2010: გუჯეჯიანი, როზეტა 2010: ტრადიციული ქართული კულტურის მოტივები ისტორიულ სამხრეთ-დასავლეთ საქართველოში. – წიგნში: საქართველოს ეთნოგრაფია/ეთნოლოგია, რ. თოფჩიშვილის საერთო რედაქციით. თბილისი: უნივერსალი, 163–183 [Gujejiani, Rozet'a 2010: Traditsiuli kartuli k'ult'uris mot'ivebi ist'oriul samkhret-dasavlet sakartveloshi. – In: *Sakartvelos etnografia/etnologia*. R. Topchishvilis saerto redaktsiit. Tbilisi: Universali, 163–183].

Gujejiani, Put'k'aradze 2009: გუჯეჯიანი, როზეტა, ტარიელ ფუტკარაძე 2009: იუსუფელის (ისტორიული ტაოს) ქართულენოვან სოფელთა ეთნო-ლინგვისტური მიმოხილვა – I, ჰევაი (Bıçakçılar). – In: ქართველური მემკვიდრეობა, XIII. ქუთაისი: აკაკი წერეთლის სახელმწიფო უნივერსიტეტის გამომცემლობა, 65–78 [Gujejiani, Rozeta, Tariel Putkaradze 2009: Iusupelis (Istoriuli Taos) Kartulenovan sofelta etnolingvisturi mimokhilva – I, Khevai (Bıçakçılar). – In: *Kartveluri Memkvidreoba*, XIII. Kutaisi: Ak'ak'i Ts'eretlis sakhelmts'ipo universit'et'is gamomtsemloba, 65–78].

Jikia 1950: ჯიქია, სერგი 1950: სამცხე-საათაბაგოს ტოპონიმისა და ისტორიული გეოგრაფიის ზოგიერთი საკითხი. – In: სტალინის სახელობის თსუ შრომები, XLI, ვ. კუპრადის რედაქტორობით. თბილისი: თბილისის სახელმწიფო უნივერსიტეტი, 114–121 [Jikia, Sergi 1950: Samtskhe-Saatabagos t'op'onimik'isa da istoriuli geograpiis zogierti sak'itxi. – In: *Stalinis saxelobis TSU shromebi*, XLI. Ed. Viktor Kup'radze. Tbilisi: Tbilisis sakhelmts'ipo universit'et'i, 114–121].

Kartlis cxovreba 1955: ქართლის ცხოვრება. რედ. სიმონ ყაუხჩიშვილი, ი. თბილისი: მეცნიერება [Kartlis cxovreba. Red. Simon Q'aukhchishvili, I. Tbilisi: Metsniereba].

Lomsadze 1979: ლომსაძე, შოთა 1979: შუასაუკუნეების საქართველოს ისტორიიდან: ახალციხური ქრონიკები. თბილისი: მეცნიერება [Lomsadze, Shota 1979: *Shuasauk'uneebis sakartvelos ist'oriidan: Akhaltsikhuri kronik'ebi*. Tbilisi: Metsniereba].

Orbeliani 1991: ორბელიანი, სულხან-საბა 1991: ლექსიკონი ქართული, I. თბილისი: მერანი [Orbeliani, Sul Khan-Saba 1991: *Leksik'oni Kartuli*, I. Tbilisi: Merani].

Orbeliani 1993: ორბელიანი, სულხან-საბა 1993: ლექსიკონი ქართული, II. თბილისი: მერანი [Orbeliani, Sul Khan-Saba 1993: *Leksik'oni Kartuli*, II. Tbilisi: Merani].

Ptolemaios 1955: პტოლემეაოსი, კლავდიუს 1955: გეოგრაფიული სახელმძღვანელო, ცნობები საქართველოს შესახებ. მასალები საქართველოსა და კავკასიის ისტორიისათვის, ნაკვეთი 32. თარგმანი და განმარტებები ნ. ლომოურისა. თბილისი: მეცნიერება [Ptolemaios, Claudius 1955: *Geograpiuli sakhelmdzghvano, tsnobebi sakartvelos shesakheb. Masalebi Sakartvelosa da Kavk'asiis ist'oriisatvis*, 32. Targmani da ganmart'ebebi N. Lomourisa. Tbilisi: Metsniereba].

Put'k'aradze 1993: ფუტკარაძე, შუშანა 1993: ჩვენებურების ქართული, I. ბათუმი: შოთა რუსთაველის სახელობის ბათუმის სახელმწიფო უნივერსიტეტი [Put'k'aradze, Shushana 1993: *Chveneburebis Kartuli*, I. Batumi: Shota Rustavelis sakhelobis Batumis sakhelmts'ipo universit'et'i].

Putkaradze 2007: ფუტკარაძე, ტარიელ 2007: იმერჯევის მეტყველი მიწა-წყალი. ქუთაისი: აკაკი წერეთლის სახელმწიფო უნივერსიტეტის გამომცემლობა [Putkaradze, Tariel 2007: *Imerkhevis met'qveli mits'a-ts'kali*. Kutaisi: Ak'ak'i Ts'eretlis sakhelmts'ipo universit'et'is gamomtsemloba].

Topchishvili 2010: თოფჩიშვილი, როლანდ 2010: საქართველოს ისტორიულ-ეთნოგრაფიული მხარეები. – In: საქართველოს ეთნოგრაფია/ეთნოლოგია, რ. თოფჩიშვილის საერთო რედაქციით. თბილისი: უნივერსალი, 106–154 [Topchishvili, Roland 2010: *Sakartvelos istoriul-etnograpiuli mkhareebi*. – In: *Sakartvelos ethnografia/ethnologia*. R. Topchishvilis saerto redaktsiit. Tbilisi: Universali, 106–154].

Tsetskhladze 2000: ცეცხლაძე, ნუგზარ 2000: შავშეთ-იმერხევის ტოპონიმია. ბათუმი: აჭარა [Tsetskhladze, Nugzar 2000: *Shavshet-Imerkhevis toponimia*. Batumi: Ach'ara].

Inga Ghutidze
Saint Queen Tamar University
Patriarchate of Georgia
68 Dimitri Uznadze St.
0102 Tbilisi, GEORGIA
inga.ghutidze@gmail.com